

I TJENESTE FOR DET MELLOMFOLKELIGE

**- evaluering av 19 avsluttede
prosjekter i Barentsregionen**

av

**Bjørn Kjensli
Eirik Pedersen**

NF-arbeidsnotat nr. 1008/99

Publikasjoner kan også bestilles via e-mail: nf@hibo.no eller internett: <http://www.nordlandsforskning.no>

Arbeidsnotat nr. 1008/99

ISSN-nr.:0804-1873

Antall sider: 62

Prosjekt nr: 709902

Prosjekt tittel: Evaluering av avsluttede prosjektet for
Barentsprogrammet

Oppdragsgiver: Barentssekretariatet

Pris :

kr. 50,-

I TJENESTE FOR DET MELLOMFOLKELIGE

- evaluering av 19 avsluttede prosjekter
i Barentsregionene

av

***Bjørn Kjensli
Eirik Pedersen***

Nordlandsforskning utgir tre skriftserier, rapporter, arbeidsnotat og artikler/foredrag. Rapporter er hovedrapport for et avsluttet prosjekt, eller et avgrenset tema. Arbeidsnotat kan være foreløpige resultater fra prosjekter, statusrapporter og mindre utredninger og notat. Artikkel/foredragsserien kan inneholde foredrag, seminarpaper, artikler og innlegg som ikke er underlagt copyrighrettigheter.

FORORD

På oppdrag fra Barentssekretariatet har Nordlandsforskning evaluert 19 avsluttede prosjekter innen Barentsprogrammene 1994 – 97. Arbeidet er utført i perioden februar – mai 1999 og omfatter ca. 1,5 månedsverk. Rapporten er skrevet av Bjørn Kjensli og Eirik Pedersen.

Vi vil benytte anledningen til å takke sekretariatet for velvillig bistand, prosjektansvarlige og andre nøkkelinformanter for å ha brukt tid til å svare på spørreskjema eller telefonintervju vedrørende de enkelte prosjekter. I vårt arbeid med russiske aktører har vi hatt hjelp av Joanna Bialek Opstad som både har oversatt brev, spørreskjema og forestått den telefoniske kontakten med disse. Vi vil også takke henne for den bistand hun har bidratt med i arbeidet med datainnsamling.

Bodø, 19. mai 1999

INNHOLDSFORTEGNELSE

FORORD	1
SAMMENDRAG.....	5
INNLEDNING.....	7
<i>Metodisk tilnærming og datainnhenting.....</i>	<i>10</i>
EVALUERING AV 19 AVSLUTTEDE PROSJEKTER	11
<i>Samarbeidsråd for kristne kirker i Barentsregionen (SKKB).....</i>	<i>11</i>
<i>Litteraturleir for ungdom</i>	<i>15</i>
<i>Nordreisa vgs/NI Apatiti.....</i>	<i>17</i>
<i>The Barents Centre of Social Research.....</i>	<i>19</i>
<i>Urbefolkningens rettsdatabase.....</i>	<i>21</i>
<i>Øst-samisk kulturarbeid</i>	<i>23</i>
<i>Landbrukspraktikanter</i>	<i>25</i>
<i>Standardisering av kontraktsbetingelser</i>	<i>27</i>
<i>Etablering av Elkjøp Nordvest-Russland</i>	<i>29</i>
<i>Etablering av sagbruk i Karelen</i>	<i>31</i>
<i>Sjømannskirke i Kirkenes</i>	<i>33</i>
<i>Drikkevannskvalitet på Kola</i>	<i>37</i>
<i>Miljømessige forhold i Kvitsjøen.....</i>	<i>39</i>
<i>TV-serien Ozone</i>	<i>41</i>
<i>Helsetilstanden hos urfolk i Nordvest-Russland.....</i>	<i>43</i>
<i>Baby-vennlige sykehus</i>	<i>45</i>
<i>Sykehusutstyr over grensene</i>	<i>48</i>
<i>Russisk disputas i Kirkenes</i>	<i>51</i>
<i>Lykken i Russland.....</i>	<i>53</i>
LIKHEIT OG ULIKHETER MELLOM PROSJEKTENE MED HENSYN TIL GJENNOMFØRING	55
KONKLUSJONER OG ANBEFALINGER.....	59
REFERANSER	61

SAMMENDRAG

Nordlandsforskning har på oppdrag fra Barentssekretariatet gjennomført en evaluering av 19 avsluttede prosjekter innenfor Barentsprogrammet. Nordlandsforskning har verken hatt ressurser eller mandat til å sjekke om de utvalgte prosjektene er representative for den samlede prosjektporteføljen. Formålet med evalueringen har vært å vurdere formåls- og resultatoppnåelse for det enkelte prosjekt samt om det finnes noe *mønster* mellom prosjektene som har vært vellykkede og vise versa. Mulige forklaringer til eventuelle avvik eller mønsterdannelser er gjort så langt disse kan underbygges av vårt datamateriale. Vi har også sett på prosjektplanlegging, prosjektledelse, forankring av prosjektene og søknadshåndtering, veiledning/rådgivning fra Barentssekretariatet for disse prosjektene. Dette for bedre å kunne forstå "livsløpet" til det enkelte prosjekt.

Prosjektevalueringen bygger på gjennomgang av sekundærmateriale (prosjektsøknader og rapporter) som finnes i arkivet hos Barentssekretariatet, svar (respondenter) på et enkelt spørreskjema til prosjektansvarlig / prosjektleder (vedlegg 1), intervju av prosjektansvarlige ved Barentssekretariatet samt telefonintervju av utvalgte samarbeidspartnere.

Evalueringen av prosjektene viser at detaljeringen i planleggingen i forkant av gjennomføringen er viktig for både måloppnåelse og resultat. Det ville kanskje vært lurt av Barentssekretariatet å gi et mindre tilskudd til planlegging av gode ideer/prosjekter før beslutning om gjennomføring av prosjektene ble tatt. Det kunne gi et bedre beslutningsgrunnlag enn nå med hensyn til om prosjektet bør realiseres og sannsynligheten for suksess ved realisering ville trolig øke.

De to prosjektene som tilsynelatende har hatt størst suksess – Sjømannskirka i Kirkenes og Baby-vennlige Sykehus, har begge sprunget ut av organisasjoner som har dette som en del av sine kjerneaktiviteter. De to næringsprosjektene som også har vært vellykket – litt overraskende fordi denne type virksomhet er det som vanligvis får sterkest føling med et fremmedartet byråkrati og andre barrierer knyttet til kultur og juridiske forhold – er også avledet aktivitet av det de norske bedriftene gjør i Norge. Det er grunn til å reflektere over om dette er et kritisk aktivum i slike samarbeidsprosjekt.

De 19 prosjektene som er evaluert har alle med to unntak havnet ned på beina på en akseptabel måte. De har på hver sin måte bidratt til å utvikle kontakt, nettverk og skapt sosiale relasjoner mellom folk på tvers av administrative, kulturelle og språklige grenser. Disse relativt små prosjektene har gitt mange organisasjoner, bedrifter og folk muligheten til å bli kjent i Barentsregionen med den konsekvens dette har for den alminnelige kvinne og mann og deres lokalsamfunn.

På bakgrunn av bare 19 prosjekter er det vanskelig å trekke statistiske konklusjoner fra dette materialet med hensyn til Barentsprosjekter generelt. Med den bakgrunn Nordlandsforskning har fra evalueringsarbeid generelt og arbeid i Nordvest-Russland spesielt, vil det likevel være mulig å trekke noen konklusjoner fra dette materiale:

- Det er viktig å sette seg inn i lokale kulturelle forhold og planlegge gjennomføringen av prosjektet på forhånd for å oppnå suksess.
- Det faglige, kompetansemessige og personlige engasjementet i prosjektet synes å bety mye for både realiseringen, resultatene og vellykkethet.
- De prosjektene som kun har ”gode intensjoner” som formål synes ofte å få problemer med både gjennomføring og resultater.
- Det er vanskelig å vurdere kostnadseffektiviteten ved det enkelte prosjekt fordi det i prosjektdokumentene ikke fremgår total finansiering. Med de begrensede midler som er brukt på de fleste av prosjektene, vil dette forholdet neppe kunne antas å ha noen relevans så lenge prosjektet er gjennomført etter planen og avsluttet uten kostnadsoverskridelser belastet BS. Totalt sett synes evaluator at BS har fått mye igjen for de midler de har stilt til rådighet for prosjektene vi har vurdert.
- BS kan med fordel finne en kommunikasjonsform med prosjektene som oppleves mer tilfredsstillende for prosjektansvarlige og gå i gjennom sine rutiner for formalisering av prosjektene slik at disse ikke blir så rituelle som i dag.

INNLEDNING

Barentssekretariatet ønsket å gjennomføre en evaluering av 20 avsluttede prosjekter innenfor Barentsprogrammet fra en ekstern evaluator. Sekretariatet plukket selv ut prosjektene fra sin prosjektportefølje ut fra en del kriterier. Både størrelse, antatt vellykkethet og programområde har ligget til grunn for utvelgelsen av prosjektene, i følge prosjektansvarlige ved sekretariatet.

Nordlandsforskning har verken hatt ressurser eller mandat til å sjekke om de utvalgte prosjektene er representative for den samlede prosjektporteføljen. Med bakgrunn i at hovedvekten av evalueringen er knyttet til det enkelte prosjekt har heller ikke dette blitt ansett som noe problem for vårt arbeid.

Et av prosjektene som skulle evalueres, har Nordlandsforskning hatt prosjektansvaret for. Av naturlige grunner er dette prosjektet ikke tatt med i vår evaluering. Instituttet har ikke hatt oppdrag eller prosjekt for Barentssekretariatet i evalueringsperioden. Vi mener derfor at vi har kunnet utføre vår evaluering uten habilitetsproblemer.

Formålet med evalueringen har vært å vurdere formåls- og resultatoppnåelse for det enkelte prosjekt samt om det finnes noe *mønster* mellom prosjektene som har vært vellykkede og vise versa. De spørsmål vi har forsøkt å besvare gjennom evalueringen er følgende:

1. Finnes det noen felles indre eller ytre forhold som har påvirket mulighetene for å gjennomføre prosjektene?
2. Finnes det noe ”mønster” ved prosjektene som vurderes å ha hatt suksess (eller en viss grad av suksess) og vise versa – altså hos prosjekter som i varierende grad har vært en fiasko?
3. I hvilken grad er ulike mål oppfylt i de enkelte prosjekter – her vil vi vurdere både prosjektmål og resultatmål?
4. Hva er hovedgrunnene til eventuelle målavvik i de enkelte prosjekter og kan disse kategoriseres i forhold til de 19 avsluttede prosjektene?

Disse spørsmålene er forsøkt belyst med sikte på mulige konklusjoner for det enkelte prosjekt, men også med tanke på anbefalinger for eventuelle nye prosjekter som skal realiseres.

Barentsregionen består av de fylker som enten ligger nord for, eller skjæres gjennom av Polarsirkelen. Regionen omfatter således Nordland, Troms og Finnmark i Norge, Norrbottens län i Sverige, Lapplands län i Finland, Murmansk oblast, Arkhangelsk oblast, Nenets okrug som utgjør en selvstendig føderasjonsenhet, og republikken Karelen i Russland. Menneskene i denne regionen har gjennom tusen år hatt kontakt og drevet handel. Den russiske revolusjon i 1917 la en sterk begrensning i denne kontakten. Reformprosessene og Sovjetunionens senere oppløsning medførte at kontakten og handelen i området ble tatt opp igjen. Dette samarbeidet ble mot slutten av 1980-tallet avtalefestet gjennom bilaterale samarbeidsavtaler både på regionalt og lokalt nivå. 11. januar 1993 ble et felles multilateralt samarbeid formalisert. Barentsregionen ble dannet ved at utenriksministrene fra Norge, Finland, Sverige og Russland sammen med representanter fra Danmark, Island og Den Europeiske Union (EU) undertegnet en samarbeidsavtale som er kalt "Kirkeneserklæringen".

Barentsprogrammet er et ramme og handlingsprogram for det regionale nivå i Barents-samarbeidet. Det regionale nivået har konstituert et råd for å lede det regionale samarbeidet kalt regionrådet. Dette rådet har delegert til Den Administrative Regionkomite som er Regionrådets arbeidsorgan, å være programstyre.

Midlene til norsk andel av finansieringen av prosjekter i Barentsprogrammet blir gitt av Det norske Utenriksdepartementet. Midlene forvaltes av Den Administrative Regionkomites norske medlemmer (DARNO), som er tjenestemenn fra de tre nordnorske fylkeskommunene. Barentssekretariatet har som oppgave å koordinere de regionale politiske prioriteringene sammen med de sentrale målsetninger for Barentssamarbeidet mot det internasjonale samfunnet. Barentssekretariatet har ansvaret for iverksettelse av vedtak og oppfølging på vegne av DARNO.

Barentsprogrammet er rettet mot den russiske delen av regionen noe som beror på to forhold. Det ene er at andre program gjelder i den nordiske delen av regionen. Det andre er at de midler som brukes til prosjekter i Barentsprogrammet, først og fremst kanaliseres gjennom de respektive lands bevilgninger til innsats i Sentral- og Øst-Europa.

Barentsregionen er svært rik på naturressurser. Store skogområder gir rikelig avkastning. Den nordlige beliggenheten med sein tilvekst gir høy kvalitet på skogsvirket. Havområdene, Norskehavet og Barentshavet, er betydelige fiskeriområder. Vekstforholdene er gode noe som

gjør dette området til et av verdens fiskeri rikeste. Oppdrettsnæringen har fått en viktig betydning i Nord-Norge, i tillegg har Barentsregionen mange fiskerike elver og sjøer. Mineralforekomstene er svært store i hele regionen. Kolahalvøya er ett av de områdene i Russland som er rikest på mineraler. Over 700 ulike mineraler har man funnet her. Bauxitt og fluor er det betydelige forekomster av i Arkhangelsk. I tillegg er det påvist store forekomster av olje og gass i Norskehavet, Barentshavet, Karahavet og Nenets autonome okrug. Dette skulle kunne gi regionen store muligheter for den fremtidige økonomiske utviklingen.

I Barentsregionen bor det ca. 4,3 millioner mennesker. De største befolkningsskentrasjonene finner man i Russland med byer som Murmansk og Arkhangelsk med rundt en halv million innbyggere i hver. Lavest befolkningstetthet finner du i Finnmark. Aldersstrukturen er spesielt ung i den russiske delen. Det er overvekt av kvinner i den russiske delen mens det motsatte er tilfellet i den nordiske delen. Språklig og religiøst er regionen sterkt heterogen.

Økonomi og sysselsetting i Barentsregionen er hovedsakelig basert på råvareproduksjon og foredling. Næringslivsstrukturen i den russiske delen av regionen svarer til næringslivsstrukturen i de nordiske land på 1960 tallet. Denne forandres hele tiden ved utvikling mot markedsøkonomi.

I de respektive land er samferdselssystemet bygget ut fra nasjonale krav. Samferdselssystemene mellom landene er derfor mangelfulle. Veinettet mellom Norge, Finland og Sverige er godt utbygd, men i den russiske delen er det mangelfullt og dårlig standard.

Barentsregionen med sin arktiske og subarktiske beliggenhet har en særegen natur med vidstrakte og ubebodde ødemarksområder der miljøet er rent. Miljøet blir lett skadet av menneskelig virksomhet fordi den har liten gjenvinningsevne.

Utdanningsnivået for befolkningen i regionen er høyt og nettet av organisatorer for utdanning er tett. Det drives mye forskning i regionen vedrørende arktiske områder. Avansert forskning innen energiteknologi og geologi. Høyere utdanning og forskning er svært viktig for regionens utvikling og utgjør et påtakelig pluss for den nordlige økonomien.

Metodisk tilnærming og datainnhenting

Vi har valgt å benytte flere metodiske tilnærminger under evalueringen. Prosjektevalueringen bygger på gjennomgang av sekundærmateriale (prosjektsøknader og rapporter) som finnes i arkivet hos Barentssekretariatet, svar (respondenter) på et enkelt spørreskjema til prosjektansvarlig/prosjektleder (vedlegg 1), intervju av prosjektansvarlige ved Barentssekretariatet samt telefonintervju av utvalgte samarbeidspartnere.

Ved analysen av prosjektene samlet (likheter – ulikheter) og for å vurdere effektene av prosjektene (resultatene), har vi benyttet intervju av nøkkelinformanter (vedlegg 2) og basert oss på skriftlig materiale om Barentsrådet (Barentsprogrammene, evalueringsrapporter og annet relevant materiale) i tillegg til informasjonen om det enkelte prosjekt.

På områder hvor vi har vært interessert i å avdekke og forklare eventuelle avvik mellom prosjektplan og gjennomføring, har vi sjekket opplysningene i rapportene mot spørsmål til prosjektansvarlig/prosjektleder eller samarbeidspartnere.

Mulige forklaringer til eventuelle avvik eller mønsterdannelser er gjort så langt disse kan underbygges av vårt datamateriale. Vi har også sett på prosjektplanlegging, prosjektledelse, forankring av prosjektene og søknadshåndtering, veiledning/rådgivning fra Barentssekretariatet for disse prosjektene. Dette for bedre å kunne forstå "livsløpet" til det enkelte prosjekt.

Antallet prosjekter er stort og avsatte evalueringsressurser meget begrenset. Det gjør at evalueringsarbeidet har fokusert om de viktigste spørsmålene i forhold til oppdragsgiverens intensjoner og våre erfaringer fra andre evalueringsoppdrag om hva som krever mest oppmerksomhet og tidsforbruk.

Vårt arbeid med prosjektene er basert på følgende to spørsmål:

1. Hva var beveggrunnene og prosjektmålene for det enkelte prosjekt ved tildeling av økonomiske midler?
2. Slik prosjektet fremstår ved avslutning – er mål og intensjoner innfridd - og ved eventuelle avvik, hva er viktige årsaker til dette?

Spørsmål 1 har gitt oss informasjon som vi har kunnet sammenholde med status på avsluttet prosjekt, mens spørsmål 2 har gitt oss oversikt over målforskyvninger, realisme i prosjektet eller problemer rundt prosjektledelse eller implementering.

EVALUERING AV 19 AVSLUTTEDE PROSJEKTER

Samarbeidsråd for kristne kirker i Barentsregionen (SKKB)

Kjennskap til og kunnskap om hverandres kirkesamfunn og kulturer.

Fakta

Prosjektnummer:	30060
Prosjektperiode :	01.01.95. – 01.06.97.
Finansiering:	kr. 580.000,- (100% fra Barentssekretariatet)
Deltakere:	Nord-Hålogaland Bispedømme (prosjektansvarlig) Murmansk Bispedømme Arkhangelsk Bispedømme Oulo Stift Luleå Stift.
Kilder:	Prosjektsøknad Prosjektrapport Spørreskjema prosjektleder Intervju med prosjektledere ved BS

Bakgrunn og formål

Bakgrunn for både konferansen og etablering av rådet var Nord-Hålogaland bispedømmes engasjement gjennom prosjektet Kirkelig kontakt og samarbeid i Barentsregionen (KKSB). Dette prosjektet hadde i en toårsperiode hatt en omfattende virksomhet på ulike felt. Det man ønsket å skape var positive opplevelser i møte med annen kultur. Vennekapsknytting, forståelse og tillit som grunnlag for samarbeid på ulike felt slik som miljø, urbefolknings-spørsmål, diakoni, forskning, undervisning. I tillegg arrangere en tverrkirkelig konferanse for Barentsregionen 1998.

Fra politisk så vel som fra kirkelig hold ble det uttrykt stor tilfredshet med det som har vært gjennomført og de resultater en på forholdsvis kort tid hadde oppnådd. Det var innledet verdifulle kontakter, og det var hos mange mennesker – ikke minst i Russland - skapt forventninger til og håp om at tiltak, kontakter og utvekslinger ville forsette og videreutvikles. Med SKKB håpte en å ha funnet en samarbeidsform som ville gjøre det mulig å videreutvikle kontakter og tiltak innen ovennevnte områder.

Gjennomføring

Prosjektet ble ledet av Nord-Hålogaland Bispedømme med Klaus Gjukastein som prosjektleder. Når det gjelder oppfølging fra Barentssekretariatets side, så deltok Barentssekretariatets leder på en konferanse avholdt i Alta i prosjektets regi. Dette var den eneste kontakten av formell karakter.

For å skaffe seg kunnskaper om hverandre har man arbeidet for å utveksle kunnskaper mellom landene; delegasjoner fra Russland til Norge og motsatt vei. Man har arbeidet for å få til vennskapskontakter mellom menigheter i Barentsregionen. Det har blitt arbeidet for å få laget et meldingsblad som skulle bli på to språk. Arbeidet for å få til et fellesarrangement med deltakelse fra hele Barentsregionen har vært sentralt i dette prosjektet, samt etablering av egne prosjekt knyttet til kirkemusikk og kirkekunst har vært viktig. I tillegg arbeidet man for å skape kontakt mellom samiske miljø og etablering av ei ”Thomas-Trifon” forening.

Den virksomhet som er blitt gjennomført i prosjektperioden sier styret for prosjektet seg godt fornøyd med. De er og godt fornøyd med det som er oppnådd innenfor de ressursrammene man har hatt. Økonomien har vært en begrensende faktor i prosjektet i følge dem, og ikke alle delmål som var nedfelt har dermed blitt gjennomført. Dette gjelder bl.a. forskning og kompetanseutvikling, undervisning og arbeid i forhold til barn.

Prosjektledelse og rapportering har vært utført tilfredsstillende og prosjektet er avsluttet og det er levert inn sluttrapport. Prosjektleder har ikke hatt tilsvarende prosjekter i Russland tidligere, men føler at interessen for videre satsing i landet er tilstede.

Resultater

Når det gjelder grad av måloppnåelse så er ikke alle delmålene nådd. Prosjektskissen inneholdt flere delmål og ved en gjennomgang er følgende helt eller delvis ikke utført; etablering av en Thomas-Trifon forening er ikke etablert, kontakt mellom samiske miljø er bare delvis nådd samt mål om etablering av vennskapskontakter mellom menigheter i forskjellige byer, er bare delvis nådd, som følge av ressursmangel.

Av de konkrete resultatene som er oppnådd, kan nevnes: Det er skapt flere kontakter mellom de forskjellige kirkesamfunnene i Barentsregionen. Man har klart å opprette et felles-

arrangement i året for de fire landene, tospråklig meldingsblad, prosjekt knyttet til kirkemusikk og kirkekunst.

Konklusjon

Det at prosjektet har økt interessen, forståelsen og ikke minst samarbeidet mellom de to lands menigheter i området, har gjort at vi kan hevde at prosjektet har vært vellykket.

Evalueringen har vist at prosjektet har hatt positive ringvirkninger for samarbeidet mellom de forskjellige menigheter i regionen. Man har fått satt i verk prosjekter som vil fremme kulturforståelse mellom de ulike menighetene. Selv om ikke alle målene ble nådd ved prosjektets ferdigstillelse så er de fleste prosjektene på vei mot målet. Prosjektledelsen har hatt en organisasjon bak seg som har arbeidet innen eget fagfelt, noe som har hatt en positiv effekt på prosjektet.

Litteraturleir for ungdom

Ungdomsleir for veiledning i skrivearbeid, styrke nordisk identitet, bedre språk og kulturforståelsen i regionen, samt knytte kontakt mellom landene i regionen.

Fakta

Prosjektnummer:	30130
Prosjektperiode:	05.08.96-11.08.96
Finansiering:	kr. 45.000,- (96,6% finansiert gjennom Barentssekretariatet)
Deltakere:	10 ungdommer fra Norge 10 ungdommer fra Sverige 10 ungdommer fra Finland 7 ungdommer fra Russland
Kilder:	Prosjektsøknad Prosjektrapport Spørreskjema fra prosjektleder. Intervju med prosjektledere ved BS

Bakgrunn og formål

Leiren ville forsøke å veilede ungdom fra flere nasjoner i skrivearbeid. I tillegg ønsket man å styrke nordisk identitet. Litteraturleir for ungdom ble arrangert for første gang året før. På bakgrunn av den suksessen ble det bestemt at den skulle gjentas på nytt og bli et årlig arrangement.

Gjennomføring

Leiren ble holdt 4.-10- august 1996 med 37 ungdommer i Rovaniemi, Finland. Deltakerne kom fra Norge, Sverige, Finland og Russland. På timeplanen hadde en både dramaøvelser og skriveoppgaver. Hver kveld var det et arrangement hvor hvert land fikk presentere seg og sitt. En av dagene ble brukt til utflukt med guidet rundtur blant Rovaniemi's severdigheter.

Foruten de ungdommene som deltok hadde man med forfattere fra hvert land samt en dramatiker. I gjennomføringsfasen følte prosjektledelsen ikke noe behov for oppfølging fra Barentssekretariatet. Dette fordi den norske organisasjonen var en av flere aktører i dette prosjektet. Rapporteringen har vært heller svak, mens prosjektledelsen har vært rimelig bra.

Resultater

Når det gjelder resultatene av et slikt prosjekt, ser man at forståelsen for hverandre, mellom de ulike landene, og ikke minst ungdommene imellom øker. Det virker positivt at folk fra ulike kulturer møtes omkring en felles interesse, og at man treffes og ”får øye på” hverandres hverdagsproblemer, og ser på ulikhetene mellom kulturene, men kanskje vel så viktig, ser på likhetene, tross alt.

Man har i etterkant gjennomført tilsvarende prosjekter med de samme samarbeidspartnerne, men med samarbeidspartnerne som de mest aktive. Typiske prosjekter er; Litteraturleirene som er blitt årvisse, Barne- og ungdomsbokfestival i Murmansk, Syvspråklig antologi, Todelt seminar for kvinnelige forfattere i Barentsregionen.

Konklusjon

Prosjektet anses for å ha vært rimelig vellykket. Rapporteringen i prosjektet burde vært mer omfattende, men man skal passe på at graden av rapportering står i forhold til hvor mye penger man har fått bevilget, slik at rapporteringen ikke blir hovedaktiviteten i prosjektet.

Leiren har blitt en årlig foreteelse noe som tilsier at man ser på dette tiltaket som verdifull kunnskapsutveksling.

Prosjektet har klart å nå målet ved å få leiren gjennomført, programmet har hatt fokus på skrivekunst og drama. Evaluator mener derfor at prosjektet har vært vellykket med de begrensede midler de har hatt til disposisjon.

Nordreisa vgs/N1 Apatiti

Utvexling av studenter og lærere.

Fakta

Prosjektnummer:	31 050
Prosjektperiode:	Sept. 1995 – April 1998
Tilsagn – finansiering:	160.000 NOK (90% av total finansiering)
Målgrupper:	Elever og lærere ved de to institusjonene
Deltakere:	Nordreisa Videregående skole (prosjektansvarlig) N1 Apatiti
Kilder:	Prosjektdokumenter Spørreskjema prosjektleder Intervju prosjektansvarlige BS

Bakgrunn og formål

I juni 1993 arrangerte Nord-Troms utviklingsgruppe sammen med AME-instituttet i Tromsø et møte mellom OPUS Nord-Troms, Nordreisa videregående skole og representanter for byen Apatiti og Kola forskningssenter i Apatiti. Her ble det inngått en intensjonsavtale som konkluderte med at man skulle prøve å komme frem til en samarbeidsavtale med en passende utdanningsinstitusjon i Apatiti.

Formålet med samarbeidsavtalen var å øke gjensidig kunnskap om kultur og språk. I tillegg ønsket man å utvikle faglig samarbeid på utvalgte områder, skape grunnlag for personlige vennskap gjennom elev- og lærerutvekslinger.

Gjennomføring

Nordreisa videregående skole har hatt prosjektlederansvaret i dette prosjektet. Prosjektet har måttet endre sine mål underveis grunnet språkproblemene spesielt innen fagområdet matematikk. Også de ulikhetene som man har innen skolesystemet mellom de to land medførte endringer. En av ulikhetene man oppdaget var at elevene ved N1 Apatiti sluttet ved skolen når de ble 17 år. Dette medførte at den kontakten som var, kun ble opprettholdt på grunnkursnivå. Man fikk i tillegg problemer med kommunikasjon pga. problemer med overføringer via e-post.

Det er ikke blitt gitt noen form for bistand utover den økonomiske fra Barentssekretariatet sin side.

Resultater

Når man ser på hvilke resultater som man har oppnådd gjennom dette prosjektet, så er det med varig kontakt mellom de to skolene svært viktig. Man har oppnådd en større forståelse/ innsikt i hverandres levesett og skolesystem. Konkret har 9 lærere fra Russland vært i Norge, og en lærer fra Norge har vært i Russland på hospitering (3 uker). 11 lærere fra Nordreisa har vært på besøk i Apatiti.

Nordreisa videregående skole har i løpet av prosjektperioden overdratt betydelige utstyrressurser til skole N1. Blant annet datamaskiner, datakommunikasjonsutstyr, skrivere og kopimaskin. I tillegg et komplett språklaboratorium med 28 studieplasser er overdratt til russerne. Prosjektet har ikke nådd målet om utveksling av elever.

Nordreisa videregående skole har også i ettertid sent hjelpesendinger til samarbeidspartneren i Russland. Man har videre søkt om nytt prosjekt tilsvarende det man har i dag for lærerutveksling.

Konklusjon

Nordreisa videregående skole har gjennom sitt prosjekt fått god kontakt med sin samarbeidspartner og begge institusjoner har hatt utbytte av dette. Interessen for å arbeide i Russland er fortsatt tilstede og man føler seg ganske fornøyd med det prosjektet man har gjennomført.

Et slikt samarbeidsprosjekt kan være viktig for begge lands ungdom. Man øker innsikten i hverandres hverdag samtidig som man kan utveksle ny lærdom. Dette må sees på som svært sentralt i det videre arbeid for utvikling av samarbeid også innen næringslivet.

En av de store svakhetene i prosjektet er at man ikke har fått gjennomført elevutvekslingen som var skissert i prosjektbeskrivelsen.

Man har ikke i forprosjektet hatt bakgrunnskunnskaper nok om russisk skole. Dette burde man ved enkle henvendelser kunne oppklart. Det at man ikke har gjort et godt nok forarbeid, er med på å fordyre hele prosjektet og skaper kostnadsoverskridelser.

The Barents Centre of Social Research

Tilrettelegging for internasjonal FOU-virksomhet i regionen.

Fakta

Prosjektnummer:	32180
Prosjektperiode:	010197-311297
Tilsagn – finansiering:	50.000
Målgrupper:	Folk i Murmansk fylke
Deltakere:	Russiske institusjoner og nordiske institusjoner
Kilder:	Prosjektrapport Prosjektsøknad Spørreundersøkelse fra prosjektledelse Intervju av prosjektledelsen ved BS

Bakgrunn og formål

Barents Centre of Social Research (BCSR) ble etablert som et uavhengig forsknings- og utdanningsinstitusjon i 1994. BCSR strategiske plan ble utviklet i samarbeid med Centre for Regional Research og Department of Political Science ved Umeå Universitet i 1995.

Prosjektets hovedmål har vært å legge til rette for internasjonal FoU-virksomhet i regionen.

Gjennomføring

BCSR har hatt prosjektledelsen og har utført dette arbeidet tilfredsstillende. De har ikke vært flinke nok til å rapportere etter de kriterier som Barentssekretariatet har utformet. Arbeidet har vært å skaffe internasjonale kontakter å få samarbeidsavtaler med disse.

Resultater

Man har med bakgrunn i det mål prosjektet hadde gjennomført flere språkkurs bl.a. i norsk. I tillegg har man utviklet kontaktene med flere institusjoner både i Norge, Sverige og Finland.

Konklusjon

Prosjektet har vært rimelig vellykket. Sentret er fortsatt i drift og arbeider med å videreutvikle det samarbeidet man allerede har med andre institusjoner hva angår forskning og utdanning.

Etableringen av et slikt senter i Murmansk må anses som viktig for internasjonale forskningsinstitusjoner. Det at sentret er i drift og har skaffet seg en del internasjonale FoU-kontakter og i tillegg utfører en del arbeid for disse må ses på som meget positivt. Samarbeid med store tunge institusjoner kan ofte bli vanskelig (byråkratisk) derfor vil etablering av et slikt senter kunne gjøre samarbeidet enklere.

Når dette prosjektet omtales med reservert begeistring hos noen av informantene, så er det grunn til å dvele med om dette skyldes reelle forhold ved dette prosjektet som ikke går fram av prosjektdokumenter eller intervju eller at det skyldes informasjonstilgangen. Russisk prosjektledelse kan innebære andre måter å rapportere, informere på enn i Norge og at dette gir økt usikkerhet omkring prosjektet.

Urbefolkningens rettsdatabase

Oppbygging av rettsdatabase for urbefolkning.

Fakta

Prosjektnummer:	33020
Prosjektperiode:	10.10.96-31.08.99
Tilsagn – finansiering:	220.000,-
Målgrupper:	Hele regionen
Deltakere:	Samisk Arkiv (prosjektansvarlig)
Kilder:	Prosjektsøknad og delrapport Spørreskjema til prosjektleder Intervju med prosjektledelse ved BS

Bakgrunn og formål

En stor del av rettsdokumentene som berører urbefolkninger i Barentsregionen finnes i dag samlet i Samisk Rettsarkiv. Samisk Rettsarkiv ble opprettet ved Nordisk Samisk Institutt og finansieres gjennom midler fra Norges forskningsråd og Sametinget i Sveriges kulturdelegasjon. Samisk Rettsarkiv søkte prosjekt og for å komplettere samlingen av rettsdokument. For å finne rettsdokument som ikke var tilgjengelige ved Samisk Rettsarkiv ble det gjennomført et innsamlingsarbeid.

Innsamlingsarbeidet dreide seg hovedsakelig om dokument som var savnet i Samisk Rettsarkiv. Innsamlede dokument og dokumenter fra Samisk Rettsarkiv skulle deretter bli samlet i en elektronisk rettsdatabase for urbefolkningsrett.

Det skulle utarbeides en database for urbefolkningens rettigheter. Databasen skulle tilknyttes Samisk Rettsarkiv ved Nordisk Samisk Institutt i Kautokeino. Databasen skulle være tilgjengelig for alle gjennom modem. Databasen skulle være flerspråklig.

Gjennomføring

Prosjektleder har vært Lars-Nilla Lasko fra Samisk Arkiv. Han har samarbeidet nært med Tromsø Universitet og Lapplands Länsstyrelse i Finland. Det er ikke foretatt endringer i prosjektet når det gjelder mål og gjennomføring. Prosjektet fikk en økonomisk

tilleggsbevilgning for å dekke merkostnader og til tilkobling til Internett. Det er ikke gitt noen annen oppfølging av prosjektet fra Barentssekretariatets side.

Prosjektet er avsluttet og en god sluttrapport er levert. Prosjektledelsen har fortsatt stor interesse for å arbeide med tilsvarende prosjekter i regionen.

Resultater

Når det gjelder resultater, så er databasen med rettsdokumenter av regionale nasjonale og internasjonale karakter bygd opp. Dette var også det hovedmålet som prosjektet hadde.

Den elektroniske rettsdatabasen videreføres og oppdateres selv om støtte fra Barentssekretariatet er opphørt.

Konklusjon

Prosjektet er gjennomført og man har klart å bygge opp en database slik man hadde planlagt. Prosjektet anses derfor som vellykket. Det er lagt ned et omfattende arbeid i prosjektet som kan bli svært nyttig for både offentlige myndigheter og privatpersoner vedrørende juridiske forhold for samer på Nordkalotten. Med relativt begrensede midler har man fått utrettet mye.

Øst-samisk kulturarbeid

Gjenskape det grunnlag som gjør at østsamene i Russland, Finland og Norge får tilbake bevisstheten om at de er fremdeles et folk.

Fakta

Prosjektnummer:	33110
Prosjektperiode:	010196-311296
Tilsagn – finansiering:	70.000
Målgrupper:	Barn og voksne i østsamisk område av regionen
Deltakere:	Østsamenes komite, v/ Sergeij Fotonoff (prosjektleder)
Kilder:	Prosjektsøknad Intervju med prosjektlederne ved BS

Bakgrunn og formål

Gjenskape det grunnlag som gjør at østsamene i Russland, Finland og Norge får tilbake bevisstheten om at de fremdeles er av samme folkegruppe. Dette skal man gjøre ved å utvikle østsamisk språk i de tre land. Språket er i enkelte områder (Neiden) blitt borte og man vil arbeide for å få betingelser for å gjenoppfriske dette.

Gjennomføring

Prosjektansvaret har ligget hos Østsamenes komite ved ordfører Sergeij Fotonoff i Finland. Prosjektet har som mål å skape forutsetninger for å utvikle østsamisk språk i de tre land. Prosjektet skal gjennomføres ved å engasjere språklærere i østsamisk som på forskjellige nivå underviser i østsamisk.

Det ble arrangert en barnekonferanse i Finland. Her deltok førskolebarn fra Russland og Finland, mens Norge ikke deltok på grunn av en interessekonflikt.

Prosjektledelsen har vært heller svak og rapporteringen ikke bedre. En god del av skylden for dette er nok knyttet til at Østsamenes komité ikke var permanent etablert med ordinære styremøter. Lederen som også var prosjektleder, har derfor trolig opptrådt relativt fritt og uavhengig av styret. Dette har skapt problemer innad i organisasjonen og spesielt på norsk side.

Vi vet at det i dette prosjektet har vært konflikt mellom skoltresamer i Norge og prosjektleder noe som nok har vært med på å vanskeliggjøre prosjektarbeidet.

Resultater

Prosjektet er gjennomført med hensyn til en aktivitet, nemlig en samling av førskolebarn med tanke på økt språkforståelse innen eget språk (østsamisk). Så lenge østsamer i Norge (Neiden) ikke deltok, må tiltaket sies å ha redusert effekt.

Utfra de opplysninger som har vært tilgjengelig for oss om prosjektet, så vurderer vi prosjektet som lite vellykket da flere av målene og målgrupper ikke er nådd.

Konklusjon

Som en totalvurdering av prosjektet må en kunne si at dette har vært et mislykket prosjekt. Evaluator begrunner dette med at så vel prosjektledelse, rapportering, samhandling med partnere og måloppnåelse har vært svak. Det er flere nærliggende forklaringer til dette, men svakt fundert organisasjon rundt prosjektledelsen som har resultert i interessekonflikter blant Østsamene utgjør nok det meste av forklaringen.

Landbrukspraktikanter

Øke kompetansen hos unge russiske landbrukere innen produksjonsfag, ledelse og drift av små landbruksenheter.

Fakta

Prosjektnummer:	34030
Prosjektperiode:	010195-311297
Tilsagn – finansiering:	422.000
Målgrupper:	Unge russiske gårdbrukere
Deltakere:	AGRO-POMOR v/ Vivi-Ann Sandnes Eggum (prosjektleder)
Kilder:	Prosjektsøknad Intervju av prosjektledelsen ved BS

Bakgrunn og formål

Stiftelsen AGRO-POMOR ble etablert desember 1993, etter å ha fungert som forsøksprosjekt i 1992 og prosjekt i 1993. I løpet av årene som er gått har arbeidet til AGRO-POMOR blitt godt kjent innen landbruket i Nord-Norge samt innen landbruksorganisasjonene og landbruksmiljøet i Murmansk og Arkhangelsk.

Formålet med stiftelsen AGRO-POMOR er å utvikle kontakten mellom bønder i Nord-Norge og de nordvestlige deler av Russland. Særlig skal stiftelsen bidra til at russiske bønder får bedre kjennskap til norsk landbruk, så vel primærlandbruket som landbrukets organisasjoner, for derigjennom å gi impulser til utforming av strukturer for privat landbruk i de nordvestlige deler av Russland.

Gjennomføring

Vivi-Ann Sandnes Eggum har vært ansatt i AGRO-POMOR siden 1992 og har dermed lang erfaring med arbeidet i bedriften. Med bakgrunn i prosjektet ble det inngått samarbeide med representanter for Nord-Norges Salgslag, Tine Nord-Norge, Felleskjøpet Trondheim, Sør-Troms forsøksring, Gartnerhallens Stamplantestasjon i Ervik, Rå Gartnerskole i Kvæfjord, Planteforsk Holt, Bøndernes Regnskapslag i Harstad, Senja Videregående skole på Gibostad, Fylkesmannen i Troms, landbruksavdelingen, fagorganisasjonene i Troms, Norges Veterinærhøgskole, Institutt for arktisk medisin m.fl.

Prosjektet har hatt en teoretisk del og en praktisk del. Man har etter en teoretisk del blitt utplassert på et vanlig gårdsbruk i Nord-Norge. Prosjektledelsen har fungert tilfredsstillende og det samme kan sies om rapporteringen av prosjektet.

Resultater

Når vi ser på resultatoppnåelse i forhold til prosjektsøknaden, så er delmålene innfridd, men blant annet pga. de produksjonstekniske forskjellene mellom norsk og russisk landbruk lar trolig ikke hovedmålet seg nå.

Konklusjon

Prosjektet har oppnådd et akseptabelt resultat, men hovedmålet har nok vært urealistisk fra starten av. De russerne som har vært utplassert i Norge har nok hatt mange fine opplevelser og interessante opphold, men både økonomi og produksjonsteknologi i Norge er på et nivå som gjør det vanskelig for disse bøndene å benytte disse erfaringene i gårdsdriften i sitt hjemland.

Standardisering av kontraktsbetingelser

Standardisering av kontraktsbetingelser for Barentsregionen

Fakta

Prosjektnummer:	35010
Prosjektperiode:	010195-311295
Tilsagn – finansiering:	kr. 250.000,- (100% av totalfinansiering)
Målgrupper:	hele regionen
Deltakere:	Storvik & Co (prosjektansvarlig, Advokat firma Vislie, Ødegård & Kolrud)
Kilder:	Prosjektsøknad Fremdriftsrapport Spørreskjema til prosjektleder Intervju av prosjektledelse ved BS

Bakgrunn og formål

Som en aktiv deltaker i Barentssamarbeidet, har firmaet arbeidet med en rekke av de rammevilkår næringslivet i dag møter i det praktiske samarbeid i Barentsregionen. Bedriften har holdt seg godt orientert om dette og søker alltid etter ny informasjon om nye ordninger som trer i kraft. Dette gjelder bl.a. innen toll og lisensieringskrav og –prosedyrer, byggeforskrifter og generelle skattemessige forhold i Murmansk fylke.

For at den informasjonen som allerede er kjent i firmaet på noen av disse områdene, og den praktiske erfaringen som selskapet har gjennom sitt daglige arbeid, skal komme flere til gode, var det ønskelig å samle dette i en ministudie.

Gjennomføring

Prosjektledelse har vært Kristin Høiby fra Storvik & Co. Hun har samarbeidet med advokatselskapet i dette arbeidet. Det er ikke foretatt endringer i prosjektet i forhold til prosjektskissen når det gjelder mål og gjennomføring.

Man valgte ut kontraktsområder samt kontraktsbetingelser i samarbeid med Hr.rettssadv. Helge Jacob Kolrud som omfattet både maskin og utstyrsleveranser, maskin og utstyrsleve-

ranser som omfatter montasje, bygg-, anleggs-, og entreprisekontrakter og skipskontrakter. Disse ble oversatt til russisk. Det ble i tillegg skrevet en kommentartadel som omhandlet de forskjellige anvendelsesområdene for de enkelte kontaktbetingelser.

Som følge av forsinkelse når det gjelder fremdrift i prosjektet, ble det levert en revidert fremdriftsrapport på prosjektet. Kvalitetsikringen hevdes å ha vært varierende i deler av prosjektet, noe som medførte at ekstern konsulent ble benyttet til kvalitetskontroll.

Barentssekretariatet hadde ingen oppfølging av prosjektet, selv ikke da prosjektet ble forsinket. På den annen side kunne rapporteringen som er gjort i prosjektet til BS vært bedre.

Resultater

Kontraktbetingelsene foreligger i dag på 3 språk til bruk for norske og russiske bedrifter. Disse er distribuert til Handelskamrene og Bedriftssammenslutninger på norsk og russisk side. Forholdene i Russland endres raskt grunnet både økonomiske og politiske forhold. Det materialet som er fremskaffet gjennom prosjektet tar lite hensyn til dette faktum og nytten anses derfor av noen av informantene å være begrenset. BS hadde forestilt seg mer konkrete kontraktutkast og et opplegg for ajourhold av disse.

Storvik & Co har utarbeidet russisk tollmanual på for Utenriksdepartementet. Denne distribuerer man selv. Bedriften har fortsatt stor interesse av videre satsing i Russland.

Konklusjon

Resultatene av dette prosjektet er akseptable. Prosjektansvarlige synes at Barentssekretariatet driver liten markedsføring av det arbeid som er blitt gjennomført med deres støtte. De ser derfor behov for i større grad å bruke egenandel i prosjekter slik at de kan ha eierskap til prosjektresultatene og dermed drive en mer aktiv informasjonsvirksomhet.

At vi anser dette prosjektet relativt lite vellykket, skyldes i hovedsak at man ikke har nådd de prosjektmålene som var gitt i prosjektsøknaden, at prosjektledelsen har vært varierende og at nytteverdien anses som begrenset.

Etablering av Elkjøp Nordvest-Russland

Etablering av utsalg for elektriske artikler.

Fakta

Prosjektnummer:	35170
Prosjektperiode:	01.05.96-31.12.97
Tilsagn – finansiering:	395.000,- (75% av totale kostnader)
Målgrupper:	Murmansk by
Deltakere:	To-Jo AS, JV Bovas, Torgeir Johnsen (prosjektleder)
Kilder:	Prosjektsøknad Prosjektrapporter Spørreskjema fra prosjektleder Intervju med prosjektledere hos BS

Bakgrunn og formål

Et forprosjekt ble gjennomført for å se på mulighetene for etablering av forretninger for elektroniske og elektriske forbruksvarer i Nordvest-Russland. Dette forprosjektet ble gjennomført med bakgrunn av Elkjøp Kirkenes AS (EK) nærhet til det nordvest-russiske markedet, og prosjektlederens mangeårige erfaring fra dette markedet. På bakgrunn av forprosjektet har EK sett potensialet i markedet i Murmansk.

Målet var først å etablere et utsalg i Murmansk. Man forventet at dette selskapet i løpet av to år skulle generere overskudd for videre ekspansjon i regionen.

Gjennomføring

Prosjektleder var Torgeir Johnsen med lang erfaring fra arbeid i Russland. Fra arbeid i Siemens og AS Sydvaranger, hvor han var med å bygge opp deres østhandelsavdelinger og gjennom en del arbeid for UD.

Prosjektet ble forsinket som følge av problemer med ferdigstilling av butikk i Murmansk. Man måtte i tillegg foreta andre endringer i prosjektet som følge av regelverk endret seg i Russland. Man justerte også prosjektet på bakgrunn av bedre kunnskaper om markedet, produktvalg og organisering av bedriften.

Man hadde en russisk samarbeidspartner JV Bovas som hadde bl.a. arbeidet med butikkbyggingen før etablering.

Prosjektleder har rapportert til Barentssekretariatet når det har blitt foretatt endringer i prosjektet som følge av endringer i Russland.

I løpet av prosjektperioden har prosjektet fått god oppfølging fra Barentssekretariatet, spesielt i faser hvor man har vært nødt til å endre prosjektet i forhold til markedsbetov.

Resultater

Det er blitt etablert en egen avdeling i Murmansk med 5 ansatte, i tillegg har man etablert et avdelingskontor i Kirovsk med 1 ansatt. Pr. 19. mars 1999 eksisterer begge avdelingene. Bedriften har fått etablert avdelinger i Murmansk, og videre satsing vurderes som svært interessant.

Den opprinnelige planen om både å satse på elektrobedrift og hvitevarer, måtte endres til å gjelde kun elektrobedrift. Det var ikke mulig å konkurrere på hvitevaresektoren prismessig.

Konklusjon

Et vellykket prosjekt som har gitt varig bedriftsetablering. Prosjektledelsen er også fornøyd med resultatene så langt.. Prosjektet er et bevis på at med god kjennskap til kultur og lokale forhold i Russland er det mulig å få gjennomført næringsprosjekter i Nordvest-Russland med positive resultat. Dette til tross for at det er på dette området barrierene er mest synlige, noe forsinkelsene i dette prosjektet gir klar beskjed om.

Etablering av sagbruk i Karelen

Fakta

Prosjektnummer:	35180
Prosjektperiode:	010196-311298
Tilsagn – finansiering:	400.000,- (20% av totale kostnader)
Målgrupper:	Karelen - Sørreisa
Deltakere:	NOR-Kar AS v/ Ove Roar Ovesen (prosjektleder) Barentz Trade AS v/Evald Løkken
Kilder:	Sluttrapport fra prosjektet Spørreskjema fra prosjektleder Intervju av prosjektledere BS

Bakgrunn og formål

I 1992 og 1993 var representant for O. A. Ovesen AS på en del markedsreiser til Karelen for å orientere seg om det nye markedet i øst. Det ble etablert kontakter med en del bedrifter, bl.a. med hensyn til levering av en del skurlast til Sørreisa.

Disse årene gjorde man en del erfaringer både av positiv og negativ karakter. For det første fikk en ved selvsyn se at Karelen var rik på skog – spesielt gran og furu. Analyser viste at skogen var av god kvalitet. Man var imidlertid ikke imponert over de sagbruk man besøkte. Dårlig utstyr, slett behandling når det gjelder lagring forringet kvaliteten, i det hele tatt var det ikke de kvalitetskrav som man stiller i Vesten.

På grunn av at bankvesenet i Karelen ikke fungerte etter vestlig norm, har ikke bedriftene kassakreditt. Som en konsekvens av dette forlangte man betaling på forskudd, noe som ikke er i samsvar med vestlige handelsnormer.

Dette var en av grunnene for at O. A. Ovesen AS besluttet å forsøke etablere sagbruk i Petrozavodsk, Karelen. Prosjektet hadde derfor som mål å få etablert et sagbruk i Karelen.

Gjennomføring

Selskapet ønsket å få kjøpt et brukt sagbruk og frakte det til plassen. Det var rimelig god tilgang på brukte sagbruk så det gikk greit å skaffe tilveie.

Parallelt med dette innkjøpet arbeidet man med å få på plass en russisk partner i Karelen. I tillegg hadde man god kontakt med et finsk firma som var etablert i Petrozavodsk. Arbeidet med å skaffe russisk partner var vanskelig, og man måtte gjennom to runder før man fikk en på plass. Til sist var alle brikker på plass unntatt opplæringspakken som man fikk avslag på fra BS. Denne ble deretter innvilget i 1996, men da pengene ikke ble brukt ble de dratt tilbake. Det ble søkt om å få dem på nytt, men denne søknaden fikk man avslag på.

Det har ikke vært spesielt god rapportering i prosjektet, men det er fremlagt sluttrapport. Prosjektledelsen har vært akseptabel.

Resultater

Sagbruket er etablert og i virksomhet, og man mener at en har nådd de målene man satte seg. Opplæringspakken har ikke blitt gjennomført fordi de trengte et operativt sagbruk for å gi adekvat opplæring på riktige maskiner. Når midlene ble inndratt, har bedriften måttet gjennomføre denne opplæringen i forenklet og sterkt redusert form.

Bedriften har ikke i ettertid tatt tilsvarende eller andre prosjekter i regionen, og interessen for videre engasjement i Russland er bare delvis til stede.

Konklusjon

Prosjektet har vist seg gjennomførbart. Bedriften er etablert selv om det var en lang vei å gå. Prosjektet anses som ganske vellykket. Dette er et av de to næringsprosjekter i det prosjektknippe vi evaluerer og som begge har hatt suksess. Det er grunn til å dvele litt med hvorfor de presumtivt vanskeligste prosjektene mht. praktiske barrierer, har hatt suksess. En forklaring kan være at begge har sprunget ut av veletablerte organisasjoner med kjerneaktiviteter som sammenfaller med formålet i prosjektene – altså de hadde både nødvendig kompetanse og økonomiske forutsetninger for å realisere prosjektet selv om de møtte problemer og forsinkelser av ulik art.

Sjømannskirke i Kirkenes

Etablering av et sjømannskirketilbud til russiske sjøfolk og andre russere i Sør-Varanger

Fakta

Prosjektnummer:	35 330
Prosjektperiode:	23.07.97 – 31.12.98
Tilsagn – finansiering:	140.000 NOK (14% av total finansiering)
Målgrupper:	Russiske sjøfolk Besøkende russere / fastboende russere Norsk-russisk menighetsliv
Deltakere:	Kapellan II i Sør-Varanger (prosjektansvarlig) Sør-Varanger kommune
Kilder:	Prosjektdokumenter Spørreskjema prosjektleder Intervju prosjektansvarlige BS

Bakgrunn og formål

Kirkenes har etter etableringen av KIMEK fått et stadig økende besøk av russiske skip og fiskefartøy som ligger til reparasjon her over tid. I den forbindelse er det også mange ”gjestearbeidere” fra Russland som utfører vedlikehold/reparasjoner på disse fartøyene. Mannskapsskifte finner også sted i forbindelse med disse landliggene. Antallet russere i Kirkenes har derfor økt betraktelig av denne grunn og i tillegg er mange allerede fastboende i kommunen.

De russiske sjøfolkene har mange udekkete behov - både menneskelige og velferdsmessige - ombord i sine fartøy. Det går fra feilernæring, mangel på kulturelle og åndelige tilbud til kontaktproblemer hjem til familie og venner. Det er mangelen på disse grunnleggende behov for det enkelte individ som er inspirator og drivkraft bak prosjektet ved siden av fokus på felles kristne verdier og budskap.

Med bakgrunn i tilsvarende tiltak utredet for Tromsø, planla ei arbeidsgruppe bestående av Sør-Varanger kyrkjelyd, kommunen og næringsrådet oppstart av et tilsvarende tilbud i Kirkenes.

Hovedmålet med prosjektet har vært å få i gang et sjømannskirketilbud til russiske sjøfolk og andre russere i Sør-Varanger. Sjømannskirka skulle skape et velferdstilbud for russere på besøk eller som bor i Sør-Varanger. Den skulle legge til rette for kirkelige tjenester til samme målgruppe. Kirka skulle videre skape en møteplass for russisk og norsk kirke- og kulturliv. Som siste delmål skulle sjømannskirka skape en arena for utveksling av informasjon og samfunnskunnskap.

Gjennomføring

Prosjektet ble startet opp 23. juli 1997 ca. et halvt år seinere enn planlagt. Offisiell åpning av sjømannskirka ble foretatt 29.01.98 og da hadde allerede neste 3000 besøkende vært innom dette tilbudet.

Kappelan II i Sør-Varanger har vært prosjektleder både i plan- og gjennomføringsfasen. Vedkommende hadde erfaring fra et annet kirkelig prosjekt i Barentsregionen før dette prosjektet og som også er blitt evaluert. Den erfaringen har trolig betydd mye med hensyn til nettverk og kontakter på russisk side. Tilsvarende tiltak gjennomført i Tromsø har nok tilsvarende betydd mye for den raske oppstarten og realiseringen av prosjektet.

Rapporteringen har vært meget bra underveis i prosjektet, men sluttrapport forelå ikke på det tidspunkt vår arkivstudie foregikk. Siste rapport som vi har benyttet er derfor per 09.06.98 (ny rapport mottatt april 99). Det har ikke vært noen faglig bistand/rådgivning fra Barentssekreteriatet i dette prosjektet.

Lokalt frivillige har utgjort en sentral ressurs i å kunne yte et variert tilbud til de besøkende av sjømannskirka. Disse representerer mange land og det flerkulturelle har gitt tilbudene en variasjon og kvalitet som har bidratt betydelig til suksessen så langt.

Resultater

Hovedmålet med prosjektet har vært å etablere ei sjømannskirke rettet mot russiske sjøfolk, russiske besøkende og russiske fastboende i Sør-Varanger. Dette målet er innfridd og sjømannskirka har en betydelig større aktivitet nå i dag enn når prosjektet ble avsluttet. Den omfattende aktiviteten tyder på et stort behov for slike tjenester og tilbakemeldinger i besøksprotokollen viser at mange finner tilbudet meget attraktivt og prisverdig.

Sjømannskirka har på kort tid klart å profilere seg mot russiske sjøfolk og har per i dag hatt ca 15.000 besøkende hvorav 75% er sjøfolk. En aktiv profilering gjennom besøk på båter(220 fartøyer per 9.6.98) og plakatoppslag har gitt gjennomsnittlig 46 besøkende per dag. Her får de tilbud om en rekke velferds- og kulturtilbud til en rimelig pris eller gratis.

Ønske om å legge til rette for kirkelige tjenester for russiske sjøfolk, bosatte russere i Sør-Varanger og russisk besøkende, har ikke hatt samme suksess som velferdstilbudet. Dette skyldes organisatoriske forhold innen den ortodokse russiske kirke(i Moskva) som hindrer et regionalt samarbeid over grensen i nord. Besøk og deltakelse i arrangement fra russisk bispedømme i Murmansk og Arkhangelsk har forekommet, men det er ennå ikke avholdt noen ortodoks gudstjeneste i Kirkenes. De kirkelige tilbudene har så langt derfor vært norske, men det er tilrettelagt for deltakelse med russiske oversettelser av sanger med mer.

Sjømannskirka og dens mange og varierte tilbud har skapt en møteplass for russisk og norsk kirke- og kulturliv – ”ikkje berre ved særskilde arrangement, men fyrst og fremst i si daglege drift” som det står i rapporten fra prosjektlederen. Det har nok vært lettere å skape en folk til folk møteplass i hverdagen enn en økumenisk møteplass mellom kirkesamfunn på tvers av grenser og kulturer.

Denne møteplassen har også blitt en arena for utveksling av informasjon fordi de hundrevis av russere uten norskkunnskap som ligger i havna til enhver tid, trenger bistand for å få utført ulike private tjenester. Dette arbeidet begrenses i dag av at det kun skjer blant de frivillige, men alt fra ernæring, lønnsutbetalinger til norskkurs er tema knyttet til denne møteplassen.

Samarbeidet med russisk kirke i Nikel har avfødt et nytt tiltak hvor sjømannskirka i Kirkenes er partner i et ”suppekjøkkenprosjekt” i Nikel som deler ut varm mat til 98 personer 6 dager i uken.

Konklusjon

Sjømannskirka i Kirkenes har vært et vellykket prosjekt med høg grad av måloppnåelse, behovene for et slikt tilbud har vært stort og resultatene er direkte målbare på flere av målområdene. Prosjektet har bidratt til realisering av en møteplass av permanent karakter med mange brukere, stor brukertilfredshet og som fungerer som arena for informasjon mellom enkeltindivid, mellom individ og samfunn og mellom institusjoner over lande- og kultur- grenser.

Prosjektet har nytt godt av god planlegging, en erfaren prosjektledelse og at realiseringen har skjedd i kjente omgivelser, men likeså viktig er at prosjektet har hatt fokus mot målgrupper og behov som er høgst tilstedeværende i Kirkenes og som lokalsamfunnet ikke har dekket gjennom sine ordinære organisering av sine velferds- og kulturtilbud.

Prosjektet har møtt de største utfordringene i å lage en møteplass for norsk-russisk kirkeliv fordi man her har støtt på organisatoriske og kanskje også ideologiske hindringer innen den russiske kirke. Synliggjøringen av slike hindringer er en bieffekt av slike prosjekter som er viktige for å utvikle samarbeidet i Barentsregionen og et av målene med Barentssekreteriatets prosjektarbeid.

Drikkevannskvalitet på Kola

Undersøke drikkevannsforholdene på Kola

Fakta

Prosjektnummer:	37 010
Prosjektperiode:	01.10.95 – 31.12.96
Tilsagn – finansiering:	800.000 NOK (100% finansiering)
Målgrupper:	Murmansk oblast
Deltakere:	Barlindhaug AS (prosjektansvarlig) NINA
Kilder:	Prosjektdokumenter Spørreskjema prosjektleder Intervju prosjektansvarlige BS

Bakgrunn og formål

Drikkevann situasjonen i Murmansk oblast er av meget varierende kvalitet og direkte helsefarlig i mange byer og tettsteder. Dette skyldes dårlige vannkilder, gamle anlegg, lokal forurensning og manglende vannbehandling (rensing). Noe som igjen skyldes manglende økonomiske midler til forbedring av vannforsyningen. Hovedmålet med prosjektet var å lage en forstudie(forprosjekt) av drikkevannsforholdene på Kola. Denne forstudien skulle bidra til at det ble utarbeidet en teknisk handlingsplan for forbedring av drikkevannskvaliteten i et nærmere antall byer/tettsteder i Murmansk fylke.

Forstudien skulle også fremskaffe oversikt over mulighetene for å grunnvann som alternativ/supplement til dagens vannforsyning som hittil har vært basert på overflatekilder.

Forprosjektet skulle til slutt belyse mulighetene for strakstiltak som kunne gi umiddelbar forbedring av drikkevannskvaliteten.

Gjennomføring

Barlindhaug AS har stått for prosjektledelsen , men har benyttet både norsk og russisk kompetanse i gjennomføringen av prosjektet. Prosjektledelsen har vært god med hensyn til gjennomføring av forstudien, men Barlindhaug AS har ikke vist særlig engasjement for å

følge opp sin forstudie med handling i form av hovedprosjekt hvor forbedringer av drikkevannforsyningen kunne realiseres.

Rapporteringen i prosjektet har vært god med klare konklusjoner som gjør beslutningene om handling enkle om man ser bort fra finansieringsaspektet av tiltakene. Barentssekretariatet har deltatt på to prosjektmøter. Utover dette har bistanden eller rådgivningen fra BS vært begrenset.

Samarbeidspartnerne har jobbet med kartlegging opp mot Barlindhaug AS eller Norges Geografiske Undersøkelser og kontakt mot lokale myndigheter.

Resultater

Forstudien er gjennomført og rapporten gir en ryddig og god fremstilling av aktuelle problemstillinger, valgmuligheter og forslag til tiltak.

Det er foreslått tekniske løsninger for forbedring av vannforsyningen i 7 byer og tettsteder i en teknisk handlingsplan som forutsatt. Grunnvansforholdene er vurdert ved 6 byer og tettsteder, men ikke undersøkt i to av dem. Med bakgrunn i ovennevnte utredninger og undersøkelser har prosjektledelsen foreslått en prioritert tiltaksliste, men som ikke kan betraktes som kun strakstiltak slik som opprinnelig forutsatt.

Oppdragsgiver hadde nok forventet at Barlindhaug AS skulle ha kommet med et hovedprosjekt med forslag til gjennomføring av vannforbedringstiltak med bakgrunn i forprosjektet, men dette har ikke skjedd.

Konklusjon

Forprosjektet har vært vellykket med hensyn til måloppnåelse. Som nevnt ovenfor har nok oppdragsgiver hatt forventninger om oppfølging av dette arbeidet som ikke er innfridd fra prosjektansvarlige. Barentssekretariatet har i samarbeid med samiske og russiske interessenter realisert tiltakene vedrørende Lovozero slik at vannforsyningen der er forbedret.

Som beslutningsgrunnlag vil forprosjektet være til stor nytte, men dersom det ikke følges opp med prosjekter som gjennomfører foreslåtte tiltak, så vil vannforsyningen i Murmansk fylke bli både dårligere og mer helsefarlig. Dette skyldes ikke gamle, lite vedlikeholdte og mangelfulle anlegg, men økt forurensning av nedslagsfeltene til vannkildene. Slik vil resultatet av de forbrukte økonomiske og menneskelige ressurser ha liten eller ingen verdi.

Miljømessige forhold i Kvitsjøen

Å samle inn data og analysere de økologiske forhold i Kvitsjøen.

Fakta

Prosjektnummer:	37 040
Prosjektperiode:	15.05.95 – 1.11.97
Tilsagn – finansiering:	755.000 NOK (100% av total finansiering)
Målområde:	Kvitsjøområdet
Deltakere:	Akvaplan-niva AS (prosjektansvarlig) Petrozavodsk State University Karelen
Kilder:	Prosjektdokumenter Spørreskjema prosjektleder Intervju prosjektansvarlige BS

Bakgrunn og formål

Kvitsjøen grenser mot de fylkene i Russland som inngår i Barentsregionen. Mye av utviklingen i denne delen av Barentsregionen, som utbygging av olje-/gassfelt, gassledninger og industriutbygging, vil påvirke det økologiske systemet i Kvitsjøen. En aktiv oppfølging av miljøforholdene i Kvitsjøen vil kunne gi beslutningsgrunnlag for tiltak for å bevare det økologiske systemet best mulig ved begrensninger eller reduksjon i skadelige aktiviteter.

Prosjektet består av både et forprosjekt og et hovedprosjekt. I forprosjektet var målsettingen å samle inn data om miljøforholdene i Kvitsjøen, systematisere disse og nyttiggjøre allerede foreliggende forskningsresultater på den ene siden og koordinere fremtidig forskning på dette området på den andre siden.

I hovedprosjektet var målsettingen å evaluere nåværende økologiske situasjon. Utarbeide prioritert liste over aktiviteter for miljømessige og økologiske studier av Kvitsjøen samt lage en GIS-database.

Gjennomføring

Forprosjektet ble gjennomført en del senere enn planlagt og som trolig skyldes saksbehandlingstiden hos Barentssekretariatet – altså manglende tilsagn om finansiering.

Hovedprosjektet er gjennomført etter foreslåtte planer og i forlengelsen av dette er det gjort en oppdatering av databasen og laget en rapport til en internasjonalt miljøkonferanse i Frankrike. Prosjektledelsen har hatt god styring med hele prosjektet.

I forprosjektet har Petrozavodsk Universitet hatt en sentral rolle både som forslagsstiller og i gjennomføringen. I utformingen og gjennomføringen av hovedprosjektet synes samarbeidspartneren å ha hatt mindre innflytelse. Rapporteringen har vært god og publiseringen fra prosjektet er meget bra.

Resultater

To av de fire uttalte målsettinger i forprosjektet er oppnådd. Man har identifisert institusjoner som hadde informasjon om Kvitsjøen. Denne informasjonen er systematisert og presentert.

Det ble ikke laget noen prioritert liste over forslag til forskning videre i Kvitsjøen med vekt på økotoksilologi og kontaminanter i sedimenter og biota. Det synes heller ikke å være beskrevet hull i dagens kunnskap om den økologiske situasjonen i Kvitsjøen. Derimot foreligger en oversikt over de største kildene til forurensning i Kvitsjøen.

I hovedprosjektet har man kjøpt inn datautstyr og software til Universitetet i Petrozavodsk og laget en GIS-database etter internasjonale standarder med tilgjengelig miljødata.

Konklusjon

Dette prosjektet startet som et initiativ fra Petrozavodsk Universitet, men Akvaplan-niva har overtatt eiendomsretten av prosjektet underveis. Samarbeidspartneren har vært mer aktiv i forprosjektet enn i hovedprosjektet, men dette har trolig ikke hatt noen betydning for gjennomføring av prosjektet. Derimot kan innretningen og vektleggingen av innholdet i prosjektet være preget av denne *maktforskyvningen*.

Måloppnåelsen har vært god i prosjektet samlet sett og GIS-databasen tilrettelagt på web-aksess ved universitetet i Petrozavodsk har gitt alle interesserte faglige institusjoner en helt ny mulighet for å drive miljøforskning i Kvitsjøen. Vår oppfatning er derfor at prosjektet har vært vellykket og at oppdragsgiver og Barentsregionen har fått mye igjen for de bevilgede midler.

TV-serien Ozone

Bedre miljøinnsikten hos barn og ungdom.

Fakta

Prosjektnummer:	37 200
Prosjektperiode:	03.07.97 – 01.12.98
Tilsagn – finansiering:	75000 NOK (32,6 % av total finansiering for aktuelle programinnslag)
Målgrupper:	Barn og ungdom 10 – 15 år i Norge og Nordvest-Russland
Deltakere:	Eureka Film og TV (prosjektansvarlig) NRK 1
Kilder:	Prosjektdokumenter Intervju prosjektansvarlige BS

Bakgrunn og formål

Ozone var en TV-serie for barn og ungdom i alderen 10 -15 år. Programserien hadde en gjennomgående miljøprofil og var et praktisk direkte anlagt program. En buss kjørte rundt i Norge og intervjuet ungdom om ting de var opptatt av. Et av programmene omhandlet Kolahalvøya. TV-serien hadde egen webside og e-post-adresse for å gi programmet et interaktivt element.

Målet med Ozone-programmene var å bidra til økt miljøinnsikt hos barn og ungdom i alderen 10-15år. Den skulle stimulere til engasjement og legge til rette for informasjons- og prosjektutveksling via internett.

Gjennomføring

Prosjektet ble gjennomført sommeren 1997 og det aktuelle programmet om Kolahalvøya tidlig høst samme år. Prosjektledelsen har vært svak hva angår planlegging og rapportering. Referansegruppemøtene ble avholdt midt i ferieavviklingen for deltakerne og derfor med begrenset deltakelse. Manuskriptet forelå sent og partene fikk dermed liten anledning til å uttale seg før møtene. Bortsett fra programmet som ble sendt i NRK 1 og en tilsendt video, foreligger bare en generell sluttrapport om Ozone-programmene på 2 A-4 sider. Resultater

TV-programmet om Kolahalvøya er laget og vist på NRK 1 høsten 1997. Det foreligger også en video for bruk i undervisning i skolen. Prosjektledelsen viser til at de har mottatt mange tilbakemeldinger via e-post på konkurranser, besøk på hjemmesiden og personlige henvendelser. Reaksjonene de har fått er positive fra både barn/ungdom og foreldre. På hjemmesiden er det mange linker til andre miljøorganisasjoner og institusjoner og det forventes av denne siden kan bli et samlingspunkt for miljøinteresserte.

Konklusjon

Prosjektledelsen ønsket at Ozone ikke kun skulle vurderes som et TV-prosjekt, men som en kombinasjon av TV, Internett og undervisning for å formidle kunnskap og stimulere til engasjement om miljøvern hos barn og ungdom. Det kan virke som de intensjonene ikke er innfridd i dette prosjektet. Det er TV-programmene som står igjen som beholdningen i prosjektet og en video som vi vet lite om blir brukt i skolen i nevneverdig grad.

TV -programmene hadde seeroppslutning på litt under 11% i aldersgruppen 7-11år, mens den var vel 5% for 12-15år. Dette blir ansett som akseptabelt for denne type programmer.

Effekten TV-programmet om Kolahalvøya hadde med hensyn til økt miljøinnsikt blant målgruppen, økt stimulans til engasjement eller informasjons- og prosjektutveksling mellom ungdom er trolig meget liten. Det har i ettertid heller ikke skjedd noe som kan tyde på at disse målsettingene er innfridd. På den andre siden har prosjektet ikke forbrukt alle ressursene som var bevilget fra Barentssekretariatet slik at resultat i forhold til ressursforbruk synes akseptabelt.

Helsetilstanden hos urfolk i Nordvest-Russland

Søkelys mot urfolkets egen oppfatning av sine helseproblemer

Fakta

Prosjektnummer:	38 010
Prosjektperiode:	15.01.96 - 31.12.98 ?
Tilsagn – finansiering:	257.000 NOK (100% av total finansiering)
Målgrupper:	Urfolket i Lovozero, Murmansk Oblast og i Nenets Autonome Okrug
Deltakere:	Samisk Nærings- og Utviklingscenter (prosjektansvarlig) Institute of Management, Economics and Law, Murmansk
Kilder:	Prosjektdokumenter Spørreskjema prosjektleder Intervju prosjektansvarlige BS

Bakgrunn og formål

Det er bred internasjonal forståelse for å sikre urfolk sine interesser. I dag gjennomgår befolkningen i Nordvest-Russland store omstillinger som også medfører konsekvenser for urfolkene i dette området. Et av satsingsområdene i Barentssamarbeidet er nettopp å styrke urfolkssamfunn i regionen. Det kan kun skje ved en nær dialog , bygd på tillit og fortrolighet i forhold til urfolkene og deres institusjoner.

Sykdomsforekomsten blant urfolk i Nordvest-Russland er høyere enn blant majoritetsbefolkningen, noe som sammenfaller med undersøkelser i andre land. Dette forklares med lidelser som er av kulturell og sosial karakter i tillegg til mer ordinære fysiske lidelser.

Prosjektets hovedmål er å utvikle en bedre helsetjeneste for urfolk på egne premisser. Det skal skje gjennom å bruke urfolks egne organisasjoner og egen faglig ekspertise for å finne fram til helsemessige risikofaktorer samt å etterstrebe at disse minimaliseres. Preventive og varige bidrag for helsetilstanden hos urfolksminoriteter er en uttrykt målsetting.

I prosjektet ønsker man også å utføre en behovsanalyse og et beslutningsunderlag for etablering av regionale medisinske sentra i denne regionen.

Resultater

Forprosjektet som ble planlagt gjennomført 1. halvår 1996, ble ikke avsluttet før i november 1996. Her er kartlegging og behovsundersøkelse for to områder utført, nemlig Kola og Nenets. I framlagt behovsanalyse konkluderes med aktuelle tiltak og nødvendig utstyr for disse to områdene. Forprosjektet ble fulgt opp med et seminar og en tilleggsbevilgning fra Barentssekretariatet.

Prosjektledelsen har vært svak spesielt med hensyn til økonomistyring, planleggingen for dårlig selv om prosjektbeskrivelsene var bra. Rapporteringen har vært akseptabel. Samarbeidspartnerne har deltatt både som rådgivere, døråpnere og som deltakere på helseseminaret desember 1996.

Det er fremmet et forslag på et hovedprosjekt som skulle følge opp forprosjektet med kjøp av utstyr til to medisinske sentra, kompetanseoppbygging og litteraturkjøp.

Konklusjon

Forprosjektet ble gjennomført etter opplegget og behovsanalysen ble fremlagt på et helseseminar hvor både norsk og russisk helsepersonell var deltakere. Behovsanalysen konkluderer med å konkretisere hvilket behov for utstyr som trengs i Lovozero og i Nenets. Tiltakene vedrørende Lovozero er fulgt opp av vennskapskommunen Karasjok, mens det ikke er gjort noe i Nenets.

Delmålene for prosjektet synes å være oppfylt, men hovedmålet om forbedring av helsestanden for urfolk i Nordvest-Russland på deres egne premisser er nok fortsatt bare en god intensjon. Riktignok har prosjektledelsen foreslått et oppfølgingsprosjekt som kunne ha bidratt til å gjøre noe aktivt i forhold til hovedmålsettingen, men dette prosjektet har ikke vunnet fram i Barentssekretariatet. Store deler av prosjektet besto av utstyr til lokalt sykehus og mobil legestasjon i Nenets som neppe avviker fra tradisjonelle helsetjenester. Det er derfor vanskelig å se at tiltakene samsvarer med prosjektets vurderinger av at urfolk har større sykdomshyppighet enn majoritetsbefolkningen knyttet til kulturelle og sosiale forhold.

Prosjektet har hatt et akseptabelt resultat, men med lavere kostnadseffektivitet enn forventet. Lite detaljert planlegging før oppstart og til dels sviktende prosjektstyring anses som hovedgrunnen til både tidsforsinkelsene og kostnadsoverskridelsene.

Baby-vennlige sykehus

Introdusere baby-vennlige sykehus i Nordvest-Russland

Fakta

Prosjektnummer:	38 050
Prosjektperiode:	11.05.94 – 31.12.97
Tilsagn – finansiering:	2.100.000 NOK (? % av total finansiering)
Målområde:	Den russiske delen av regionen
Deltakere:	WHO (prosjektansvarlig) Russiske helsemyndigheter og sykehus
Kilder:	Prosjektdokumenter Spørreskjema prosjektleder Intervju prosjektansvarlige BS

Bakgrunn og formål

I Barentsprogrammet fra 1994 er helse tatt med som satsingsområde og dette inkluderte WHO's planer for BFHI (Baby-Friendly Hospital Initiative) i Nordvest-Russland. WHO har i over 20 år drevet kampanjer om amming, ernæring og baby-vennlige sykehus og tiltak rettet mot Russland ble prioritert etter Sovjetunionens fall.

NIS (Nutrition) eller Europakontoret til WHO i København tok denne saken opp med russiske myndigheter og seinere Barentssekretariatet for å få i gang et slikt prosjekt i Nordvest-Russland.

Hovedmålet med prosjektet er å introdusere BFHI i Nordvest-Russland i den hensikt å få ammingsraten til å øke. Økning i ammingsraten skal på lang sikt bidra til bedre helse for både barn og mor. Skal dette kunne skje må fødselsforholdene være gode, noe som krever dramatiske endringer i måten sykehus organiseres på og kunnskapen til det ansatte helsepersonellet.

Prosjektet to faser (1994-95 og 1996-97) og begge inneholder ni konkrete aktiviteter (workshop, seminar og treningskurs m.m). Disse aktivitetene må anses som delmål og er

fordelt utover prosjektperioden og knyttet til Murmansk og Arkhangelsk i fase 1 og Petrozavodsk i tillegg i fase 2.

Gjennomføring

Alle aktivitetene i prosjektet er gjennomført og i fase 1 (1994-96) har 120 offentlige byråkrater eller helsepersonell deltatt fra mange fødeavdelinger. Modulene 1-3 (av 5) har blitt mottatt med entusiasme og positiv interesse.

Det er også skrevet to artikler om prosjektet til Barents News som informasjon til hele regionen. I tillegg er BFHI-dokumentasjon tilrettelagt og oversatt til russisk samt ny litteratur på området.

Aktivitetene i fase to er delvis overlappende , men gis til nytt personell eller nye områder. Her foreligger ingen rapport på deltakelse i tilgjengelig materiale.

Prosjektledelsen har vært god , mens rapporteringen har vært mer varierende i kvalitet (noe omstendelig i formen).

Resultater

Måloppnåelsen har vært meget god i prosjektet og som selvsagt er knyttet til relativt store disponible ressurser. Minst et av sykehusene har lagt radikalt om sine rutiner med hensyn til mating og sikkerhet i tråd WHO-kursene og har oppnådd meget motiverende resultater. Nye rutiner og ny kunnskap har altså gitt direkte positive effekter på mor og barn og ikke minst på relasjonen mor - barn.

Fornytt tillit fra BS ved nye bevilgninger for 1996 og 1997 tyder også på at oppdragsgiver har vært fornøyd. I tillegg er prosjektet nå løftet opp på et nasjonalt/internasjonalt nivå for å føres videre i Russland uten finansiell støtte fra Barentssekretariatet.

Konklusjon

Dette prosjektet har vært meget vellykket fordi mange russiske institusjoner og enda flere personer har møttes i en læringssituasjon hvor alle kunne engasjere seg følelsesmessig og faglig og hvor resultatene ikke lar vente på seg. I tillegg er de godt synlige for både de

involverte og omverden. Prosjektledelsen har vært god og aktiviteten har inkludert mange personer og store områder.

WHOs lange tradisjon med å jobbe med slike helsespørsmål i en rekke land har nok gjort organisasjonen sterk på planlegging, metodisk tilnærming og ikke minst faglig dyktighet. Dette har her gitt god uttelling. Det at prosjektet nå er løftet opp på et nasjonalt/internasjonalt nivå er en bekreftelse på at resultatene har vakt oppsikt.

Prosjektet har hatt relativt god tilgang på økonomiske ressurser og det er nok en viktig grunn til suksessen. Det kan være god grunn til å dvele litt med om det finnes noen "terskelverdi" med hensyn til økonomiske ressurser i et slikt samarbeidsprosjekt for at rimelig suksess kan oppnås.

Sykehusutstyr over grensene

Undersøkelse av tilgjengelig utstyr og etablering av en giverorganisasjon

Fakta

Prosjektnummer:	38 070
Prosjektperiode:	1.10.94 – 30.04.96
Tilsagn – finansiering:	1.070.000 NOK (? % av total finansiering)
Målgrupper:	Helseinstitusjoner på Kola
Deltakere:	Medical Aid Foundation – en stiftelse bestående av: Den norske jordmorforening Murmansk Trade Union Helse- & sosialrådgivning AS Seawind Management AS Helsetjenestens administrasjonsforbund
Kilder:	Prosjektdokumenter Spørreskjema prosjektleder Intervju prosjektansvarlige BS

Bakgrunn og formål

Medical Aid Foundation er en stiftelse som ble opprettet høsten 1994 med det formål å ta i bruk utstyr lagret/ikke i bruk ved norske sykehus og hjelpesentraler ved helseinstitusjoner i Russland - i første omgang på Kola. Stiftelsen ønsker også å arbeide for faglig kompetanseoverføring slik at utstyr fungerer i praksis på mottakerstedet.

Erfaring fra arbeide i norsk helsevesen har gitt initiativtakerne innsikt i at mye utstyr lagres rundt på institusjonene som er fullt anvendbare i områder som ikke har like høge standardkrav til teknologi, komfort og effektivitet. Utstyret volder bry fordi det opptar lager og andre viktige rom der det befinner seg. Ved bortkjøring på søppelfyllinger gir det ”samvittighetskvaler” hos helsepersonellet som vet at utstyret godt kunne anvendes fortsatt og at det mange steder i verden er stort behov for slikt utstyr.

Forprosjektet finansiert av Barentssekreteriatet har som formål å kartlegge hva dette utstyret representerer i mengde, type, kvalitet og reparasjonsbehov. I tillegg er det nødvendig å utrede

hvordan arbeidet med å samle inn, kontrollere utstyrets tekniske standard, transportere og sikre mottakerapparatet. En ”testsending” av utstyr inngikk også i forprosjektet.

I hovedprosjektet skulle forsendelse, montering og opplæring skje samtidig som MAF ble permanent etablert.

Gjennomføring

I forprosjektet ble det gjennomført en kartlegging ved en del institusjoner for å vurdere omfanget av brukt utstyr/inventar som lagres på landsbasis. I denne kartleggingen ble bare utstyr/inventar som var i god befatning tatt med. Resultatet av kartleggingen oversteget alle forventninger idet det samlede potensiale ble kalkulert til ca 240 millioner NOK, vurdert etter anskaffelsespris.

Fem forskjellige sykehus i Murmansk ble befart og samtaler ført med representanter for lokale helsemyndigheter og Murmansk Trade Union for å vurdere behov for slikt utstyr. Konklusjonen var entydig positiv fra disse institusjonene om at deres helsetilbud til pasientene ville kunne heves i standard, sikkerhet og bedre arbeidsmiljøet for de ansatte.

Sammen med Arbeidsdirektoratet ble klarering, istandsetting av utstyr samt lagring/levering av dette diskutert og hvor noen utvalgte arbeidsmarkedsbedrifter kunne stå for jobben. Behovet for en koordinerende organisasjon som forestår slik hjelp over grensene ble bekreftet fra flere sykehus og MAF ønsket å være denne koordinator.

I forprosjektet inngikk også en ”testleveranse” av utstyret som ble kartlagt i forprosjektet, men dette ble ikke utført før i hovedprosjektet.

Prosjektledelsen og rapporteringen har vært av godkjent karakter, og det er ført løpende samtaler med BS . Samarbeidspartnerne har også blitt involvert på en direkte og positiv måte.

Resultater

Forprosjektet klargjorde et fundament for stiftelsen Medical Aid Foundation som koordinerende organisasjon for sykehusutstyr over grensene. Både kartlegging av utstyr/inventar og vurdering av potensialet på nasjonalt nivå er utført med overraskende stort volum. MAF har videre diskutert og forhandlet frem en mulig organisering av innsamling, lagring, klarering og

forsendelse av utstyr som kan sikre kontinuitet og kvalitetssikring av leveransene. Behovet for kompetanseoverføring til mottakerstedene er belyst, men ikke konkretisert i forslag form.

”Testforsendelsen” ble ikke gjort i prosjektperioden, men ble gjennomført våren 1995 ved hjelp av forswarets fly. Dette som en aktivitet i hovedprosjektet.

MAF ønsket å fortsette sin virksomhet ut året 1995 og etablere seg som en permanent organisasjon fra 1.1.96. Mulighetene for dette var nær knyttet til finansiering av drifta av organisasjonen som ble anslått til ca. 2 millioner kroner per år. Gjennom finansiering av hovedprosjektet har BS bidratt til realisering av en permanent virksomhet og til å bedre helsetilbudet til befolkningen på Kola.

Konklusjon

Prosjektet må anses som et vellykket prosjekt selv om ikke testforsendelsen ble utført innenfor forprosjektperioden. Det skyldes nok at volumet på kartlagt tilgjengelig utstyr/inventar under forprosjektet ble langt større enn forventet. I tillegg vil både finansiering av transporten og montering/opplæring på mottakerstedet kreve ressurser som organisasjonen innledningsvis ikke hadde. Når prosjektledelsen vurderer prosjektet som meget vellykket, mens andre aktører er noe mer nøkterne har nok dette sammenheng med det overraskende store potensiale av slikt utstyr som ble avdekket.

Det at MAF ønsket å etablere seg permanent og arbeide videre med slike leveranser, må anses som et meget positivt resultat fra prosjektet. De fysiske leveranser av utstyr på Kola bidrar til et bedre helsetilbud til pasientene og et bedre arbeidsmiljø for ansatte på helseinstitusjoner som foreløpig har nytt godt av leveransene.

Ressursbruken i forprosjektfasen synes å ha vært høyere enn det som kunne forventes når testforsendelse ikke ble utført. I hovedprosjektet utgjør bevilgningen bare 20% av antatte årlige driftsutgifter og må anses som akseptabelt.

Russisk disputas i Kirkenes

Gjennomføre doktordisputas i Kirkenes

Fakta

Prosjektnummer:	38 210
Prosjektperiode:	23.07.97 – 31.12.98
Tilsagn – finansiering:	45.000 NOK (48,6 % av total finansiering)
Målområde:	Sykehus/helsevesen i Norge og Russland
Deltakere:	Universitetet i Tromsø / Kirkenes Sykehus (prosjektansvarlig) Inviterte norske og russiske gjester
Kilder:	Prosjektdokumenter

Intervju prosjektansvarlige BS

Bakgrunn og formål

Laboratoriet ved Kirkenes sykehus har over lengre tid hatt russiske forskere /medarbeidere ansatt. En av disse har fått muligheten til å fremstille seg for doktorgrad i medisin her i Norge. Kirkenes sykehus har fått lov til å avholde disputasen i Kirkenes.

Prosjektet skulle sørge for at disputasen kunne foregå på en behørig måte i Kirkenes og med inviterte gjester fra Norge og Russland tilstede. Lange avstander og høge reisekostnader ville gjøre dette til et økonomisk løft for både sykehuset og kandidaten og derfor ønsket man økonomisk medvirkning fra Barentssekreteriatet.

Gjennomføring

Disputasen ble gjennomført 28-29.11.97 med to prøveforelesninger og den offisielle disputasen med opponenter tilstede. Det deltok ca. 50 personer på festmiddagen etter disputasen. Veiledere og opponenter kom fra Norge, USA, Slovakia og England.

Resultater

Rent faglig ble disputasen meget vellykket og det var en historisk begivenhet at en russer var første person som disputerte i Finnmark. Samarbeidet mellom Norge og Russland på dette området tok også et langt skritt fremover med denne begivenheten. Vedkommende kan

forhåpentligvis gå tilbake til lønnet arbeid i Russland hvor han kan praktisere sine kunnskaper. I mellomtiden er han engasjert som turnuskandidat ved Kirkenes sykehus. Dersom han ikke får lønnet arbeid i Russland, vil han kunne få legelicens i Norge etter to års praksis som turnuskandidat.

Konklusjon

Et lite økonomisk bidrag til en historisk begivenhet og med et konkret resultat i tråd med de intensjoner Barentssamarbeidet har om mellomfolkelig samarbeid og nettverksbygging over grensene.

Lykken i Russland

Belyse flere sider av Russland enn kun elendighetsbeskrivelse

Fakta

Prosjektnummer:	39 730
Prosjektperiode:	1.10.97 – 31.12.97
Tilsagn – finansiering:	50.000 NOK (39,8 % av total finansiering)
Målgrupper:	Nordnorske avislesere
Deltakere:	Regionavisa Nordlys
Kilder:	Prosjektdokumenter Spørreskjema prosjektleder Intervju prosjektansvarlige BS

Bakgrunn og formål

Utviklinga i Russland har vært negativ på mange områder de siste årene. Det bildet som presenteres gjennom media kan lett tegne et dystert og negativt bilde av hverdagslivet i vårt naboland. Til tross for alle disse dystre bilder om forurensning, mangel på nødvendighetsvarer, lønnsutbetalinger og beretninger om direkte nød, så er det en kjensgjerning at store deler av det russiske samfunnet fungerer på et vis som er egnet til forundring i vår del av verden, så nært men likevel så fjernt fra dette samfunnets kultur og væremåte.

Med prosjektet vil Nordlys sin utenrikskorrespondent forsøke å vise flere sider av det russiske samfunnet og ikke bare elendighetsbeskrivelsen i mediene de siste årene. Det skal lages en serie av artikler til Nordlys om temaer som ikke er vanlige i media, me som også er en del av den russiske virkelighet.

Gjennomføring

Prosjektet ble gjennomført i to faser – den ene i form av en reise i Russland 8-26.september 1997 og den andre fasen besto av presentasjonen av stoffet i Nordlys. Artiklene og intervjuene ble presentert i Nordlys i perioden 15-22.november 1997. I tillegg ble en artikkel om et eldre presenter presentert i Nordlys 13. september i forbindelse med valgkampen.

Alt stoffet ble overlevert BS både i papirform og diskett til eventuell benyttelse i aktuelle sammenhenger.

Resultater

Prosjektlederen har gjennomført sin reise rundt i Murmansk og Arkhangelsk Oblast og Karelen og skrevet 8 artikler fra russisk samfunns- og folkeliv. Personer som kjenner det russiske samfunnet godt har uttalt at artiklene var meget gode og innsiktsfulle. Begrensningen i forhold til å nå hele Nord-Norge som målområde ligger i at artiklene kun ble presentert i Nordlys.

Barentssekretariatet har fått tilgang til artikler og billedstoff som de kan benytte i sitt informasjonsarbeid der dette måtte være aktuelt og som viser andre sider av Russland enn det mediene presenterer ellers.

Konklusjon

De bevilgede midler i dette prosjektet er benyttet på en kostnadseffektiv og instruktiv måte. Vi kjenner ikke lesertallet på de publiserte artiklene, men Nordlys dekker store deler av nordnorsk samfunnsliv og har derfor et stort antall lesere. Reaksjonen fra kjennere av Russland berger for at artiklene har formidlet korrekt informasjon og opplevelser fra Russland som ikke er så lett tilgjengelig gjennom de ordinære mediakanalene.

Vi mener prosjektet har vært meget vellykket og har vist at lykken den finnes mange steder i Russland som for eksempel på bærtur!

LIKHEIT OG ULIKHETER MELLOM PROSJEKTENE MED HENSYN TIL GJENNOMFØRING

Alle 19 prosjekter er oppsummert nedenfor med den vurderingen de har fått i vår evaluering av det enkelte prosjekt. Denne oversikten er gjort for lettere å se eventuelle tendenser mellom prosjektene.

Prosjekt-nummer	Prosjektnavn	Prosjekt-ledelse	Rapportering	Resultater	Spinoff effekter	Grad av suksess
30060	Kirkelig engasjement i Barentsregionen	4	4	5	Nabohjelp	4
30130	Litteraturleir for ungdom	3	3	3	Endret holdninger	4
31050	Nordreisa vgs / N1 Apatity	3	3	3	Varig kontakt	3
32180	The Barents Centre for Social Research	3	3	4	Sentret fortsatt i drift	3
33020	Urbefolkningens rettsdatabase	3	3	3	Internett-database	3
33110	Øst-Samisk Kulturarbeid	2	1	2		2
34030	Landbrukspraktikanter	3	3	3	Fortsetter i 1999	3
35010	Standardisering av kontraktbetingelser	4	3	3		3
35170	Etablering av Elkjøp i NV-Russland	4	4	5	Nye aktiviteter i ettertid	5
35180	Etablering av sagbruk i Karelen	4	3	4		4
35330	Sjømannskirke i Kirkenes	5	5	4	Tilholdssted for russerne	5
37010	Drikkevannskvalitet på Kola	4	3	4	Renset drikkevann i Lovozero	3
37040	Miljømessige forhold i Kvitsjøen	4	4	4	Flere prosjekt videreføres	4
37200	TV-Serien Ozone	2	2	3		2
38010	Medisinsk sentra / helsetilstand urfolk	2	3	4	Basis for nytt engasjement i Lovozero	3
38050	Babyvennlige sykehus	5	4	5	Generert internasjonalt prosjekt	5
38070	Sykehusutstyr over grensene	4	3	4		3
38210	Russisk disputas i Kirkenes	3	4	5	Bra profilering av fagmiljøet i Kirkenes	5
39730	Lykken i Russland	4	4	5	Positiv respons fra russiske kjennere	5

1= meget dårlig, 2= ikke godkjent, 3= godkjent, 4= bra, 5= meget bra

To av prosjektene har fått vurderingen ”ikke godkjent” i vår evaluering. Prosjektene har få likheter, men felles for begge er at formålet har vært generelt og omfattende, mens tiltakene har vært meget avgrenset både innholdsmessig og resursmessig.

Det eneste prosjektet som er administrert av russere har kommet akseptabelt ut i evalueringen. Det kan være grunn til å stille spørsmål ved om det er mangel på informasjon eller at tilgangen til dette prosjektet har vært vanskeligere enn de som har vært innen rekkevidde i Finnmark, som gjør at enkelte av informantene har uttalt skepsis til dette prosjektet. Instituttet er fortsatt i drift etter at det fikk driftsmidler til oppstart fra BS, og det er jo en bra effekt av begrensede midler.

Evalueringen av prosjektene viser at detaljeringen i planleggingen i forkant av gjennomføringen er viktig for både måloppnåelse og resultat. Det ville kanskje vært lurt av Barentssekretariatet å gi et mindre tilskudd til planlegging av gode ideer/prosjekter før beslutning om gjennomføring av prosjektene ble tatt. Det kunne gi et bedre beslutningsgrunnlag enn nå med hensyn til om prosjektet skal realiseres, og sannsynligheten for suksess ville trolig øke.

Vår evaluering viser - ikke overraskende - en sterk positiv korrelasjon mellom prosjektledelse /rapportering og måloppnåelse/resultat. Valg av prosjektledelse med erfaring fra aktuelle sakfelt og/eller fra samarbeid med russiske myndigheter eller organisasjoner gir økte odds for å oppnå *suksess*.

De fleste prosjektene har greid å involvere samarbeidspartnerne i prosjektet, men her er vi usikre på hvordan relasjonene har vært. Det kan virke som den norske prosjektledelsen har vært den aktive part og de russiske aktørene har spilt deltakerens eller alibiets rolle. Det trenger ikke være noe herre – knekt forhold fordi i mange prosjekt har mye av midlene gått til å la russerne få delta på reiser, konferanser, seminar eller kurs. Altså gi de muligheten til å delta i et mellomfolkelig samarbeid.

I en del prosjekt er russiske samarbeidspartnere aktive i å åpne dører, fremskaffe informasjon eller faglige utøvende aktører og spiller en sentral rolle i gjennomføringen av prosjektet. Her ser vi motivasjonen og entusiasmen øker (eksempel baby-vennlige sykehus) og det kan nok relateres til at her er man mer likeverdig part og de felles interesser er mer entydige.

De to prosjektene som tilsynelatende har hatt størst suksess – Sjømannskirka i Kirkenes og Baby-vennlige Sykehus, har begge sprunget ut av organisasjoner som har dette som en del av sine kjerneaktiviteter. Begge næringsprosjektene har også vært vellykket. Litt overraskende fordi denne type virksomhet er det som vanligvis får sterkest føling med et fremmedartet byråkrati og andre barrierer knyttet til kultur og juridiske forhold. Men her er også prosjektene direkte avledet aktivitet av det de norske bedriftene gjør i Norge. Det er grunn til å reflektere over om dette er et kritisk aktivum i slike samarbeidsprosjekt.

KONKLUSJONER OG ANBEFALINGER

De 19 prosjektene som er evaluert har alle med to unntak havnet ned på beina på en akseptabel måte. De har på hver sin måte bidratt til å utvikle kontakt, nettverk og skapt sosiale relasjoner mellom folk på tvers av administrative, kulturelle og språklige grenser. Disse små prosjektene har gitt mange organisasjoner, bedrifter og folk muligheten til å bli kjent i Barentsregionen med den konsekvens dette har for den alminnelige kvinne og mann og deres lokalsamfunn.

Av alle prosjektene Barentssekretariatet har gitt økonomisk og politisk støtte i samme periode, vil ikke disse 19 prosjektene statistisk kunne sies å være representative. Det vil derfor være vanskelig å generalisere våre evalueringresultater. Noen av de funn vi har gjort koblet med den kunnskap vi generelt har fra evaluering av prosjekter og tidligere evalueringsarbeid fra Fritjof Nansens Instituttet i Barentsregionen, gjør det likevel mulig å trekke noen konklusjoner.

Disse er:

- Godt kjennskap til folk og kultur er en viktig suksessfaktor.
- Det å ha en organisasjon bak seg er en faktor som er sterkt medvirkende til suksess.
- Bruke god tid på å gjennomarbeide et forprosjekt danner og et godt grunnlag for suksess. Her er reell planlegging på stedet og med samarbeidspartnerne involvert allerede da, en kritisk faktor.
- De prosjektene som baserer seg på prosjektansvarliges kjerneaktiviteter synes å ha bedre sjanse for å lykkes . Det faglige og kompetansemessige element synes altså å ha stor betydning.
- De prosjektene som har et personlig eller ideelt motiv i tillegg til det økonomiske/kommersielle, synes å virke positivt inn på resultatene.
- De prosjektene som har et generelt eller omfattende formål, synes å ha begrenset suksess fordi effektene er vanskelig å måle og tiltakene ofte meget begrenset i forhold problemstillingene.
- Kostnadseffektivitet er vanskelig å måle for de utvalgte prosjektene fordi den samlede finansiering oppgis ikke i mange av prosjektdokumentene. Der BS har stått for total finansiering synes kostnadseffektiviteten å være høy. Det er begrensede ressurser som er benyttet i forhold til både aktiviteter og resultater.

Vi har også tillatt oss å komme med noen anbefalinger til BS som de kan vurdere i forbindelse med fremtidig prosjektadministrasjon.

Disse er:

- Mindre planleggingstilskudd anbefales i første fase for å bedre planleggingen av samhandling mellom aktørene. Dette bør være en administrativ og ubyråkratisk forordning i Barentssekretariatet.
- Det er ønskelig fra prosjektlederne med bedre kontakt mellom BS og prosjektansvarlige i gjennomføringsfasen. Dette gjelder både deltakelse på viktige møter/konferanser, men også mer uformell kontakt (telefonkontakt). Her vil BS fort få et ”telleproblem” – altså for få personer som skal involvere seg og/eller kommunisere mot et stort antall parallelle prosjekter. Spørsmålet blir derfor hvordan organisere denne kontakten slik at BS oppleves å være interessert i prosjektene samtidig som dette skjer inne realistiske ”ressursrammer” i et lite sekretariat.
- BS bruk av kontrakter synes i dag å være av ren formell karakter i det disse ofte skrives ”lovlig sent” i prosjektperioden. Dersom dette er uttrykk for en bevisst ubyråkratisk holdning, så kan dette være et positivt valg i prosjektsammenheng. Men da burde kontrakten kunne sendes ut sammen med tilsagnet og returneres signert før oppstart. Det er ikke mulig å lese ut av en del av kontraktene hvilke vilkår og forutsetninger som gjelder for prosjektet. Da blir kontrakten kun et rituelt anliggende. Vi anbefaler en gjennomgang av rutineene her til fordel for både BS og prosjektansvarlige.

REFERANSER

Barentsprogram 1997 – 1999

Barentssamarbeidet – Norge Prosjektkatalog 1994/95 og 96, Barentssekretariatet 97

Barentssamarbeidet – Norge Prosjektkatalog 1998, Barentssekretariatet 98

Rapport om Barentssekretariatets virksomhet 18. oktober 1993 – 31. desember 1997

Barentssekretariatet - forankring og styring, Acta consult as

Evaluering av enkelte prosjekter i Barentsprogrammet, Castberg og Moe, Fridtjof Nansens Institutt 1997.

